

Aanbiedingsformulier

Betreft

Digiprogramma. Onderdeel: clusterplannen

Contactpersoon

Bureau Digicommissaris

info@digicommissaris.nl

Datum

05-09-2016

Kenmerk

2016-0000567351

Bijlagen

2

Gevraagd besluit

Het Nationaal Beraad wordt gevraagd kennis te nemen van de bijgevoegde (samenvatting van de) concepten van deze stukken per cluster en desgewenst nadere richting te geven.

Vragen aan het Nationaal Beraad:

1. Onderschrijft het Nationaal Beraad de ontwikkelrichting zoals verwoord in de visie per cluster ('stip op de horizon')?
2. Maken de in de concept clusterplannen opgenomen 'terugblikken' op de activiteiten van de regieraden in 2016 voldoende inzichtelijk hoe en met welk resultaat de regieraden het afgelopen jaar hebben gestuurd op samenhang tussen de GDI-voorzieningen?
3. De financiële paragraaf van de clusterplannen in het Digiprogramma wordt gebaseerd op de bestedingsplannen. Op welke punten dient het financieel overzicht nog aangevuld en/of aangepast te worden ten behoeve van de besluitvorming in het Nationaal Beraad van 15 november?
4. Zien de leden van het Nationaal Beraad nog aanvullende financiële knelpunten 2017-2018?

Toelichting

De clusterplannen (terugblik, stip op de horizon en bestedingsplannen) zijn onderdeel van het Digiprogramma. De hoofdlijnen van deze clusterplannen liggen nu in concept voor. Met deze clusterplannen wordt aangegeven hoe de accenten uit dit Digiprogramma vertaald worden naar de voorzieningen van de GDI:

- Van denken over "mens centraal" naar doen, daar waar het gaat om doorontwikkeling en vernieuwing.
- Het versterken van de aansluiting tussen de vraag vanuit de sectoren en GDI
- De wens om ten aanzien van sturing en financiën van versnippering naar bundeling te gaan en het realiseren van duurzame financieringsafspraken

Notitie

Aan

Aan leden Nationaal Beraad

Van

Bureau Digicommissaris

Betreft

Digiprogramma - Clusterplannen

Contactpersoon

Bureau Digicommissaris
info@digicommissaris.nl

Datum

06-09-2016

Kenmerk

2016-0000567352

Bijlagen

1

De clusterplannen, inclusief stippen op de horizon, terugblikken en bestedingsplannen, vormen een belangrijk onderdeel van het Digiprogramma 2017-2018. Het Nationaal Beraad wordt gevraagd kennis te nemen van de bijgevoegde (samenvatting van de) concepten van deze stukken per cluster.

Vragen aan het Nationaal Beraad:

1. Onderschrijft het Nationaal Beraad de ontwikkelrichting zoals verwoord in de visie per cluster ('stip op de horizon')? Deze 'stippen' zijn onderdeel van het clusterplan en vormen de basis voor de (door)ontwikkeling van de GDI-voorzieningen in 2017 en 2018.
2. Maken de in de concept clusterplannen opgenomen 'terugblikken' op de activiteiten van de regieraden in 2016 voldoende inzichtelijk hoe en met welk resultaat de regieraden het afgelopen jaar hebben gestuurd op samenhang tussen de GDI-voorzieningen?
3. De financiële paragraaf van de clusterplannen in het Digiprogramma wordt gebaseerd op de bestedingsplannen. Op welke punten dient het financieel overzicht nog aangevuld en/of aangepast te worden ten behoeve van de besluitvorming in het Nationaal Beraad van 15 november?
4. Zien de leden van het Nationaal Beraad nog aanvullende financiële knelpunten 2017-2018?

Stip op de horizon

Door de regieraden, waarin beleidsverantwoordelijken, opdrachtgevers, opdrachtnemers, afnemers en uitvoerders zijn vertegenwoordigd, is een stip op de horizon geformuleerd. Die stip op de horizon is nodig om besluiten te kunnen nemen over het verkennen, realiseren, in stand houden, laten groeien, doorontwikkelen en afbouwen van GDI-voorzieningen. De visie per cluster, zoals weergegeven in de stip op de horizon, laat zich als volgt samenvatten:

Dienstverlening

De mens centraal betekent voor de overheidsdienstverlening het centraal stellen van de vraag, maatwerk bieden en vindbaarheid van informatie en transacties op de voor hen belangrijke thema's over organisaties heen. Voor de inrichting van de GDI betekent dat doorontwikkelen van voorzieningen in samenwerking met burgers, ondernemers, patiënten etc; aanbieden van informatie op basis van thema's en situaties vanuit verschillende rollen; relevante persoonlijke informatie bieden via beschikbare klantgegevens; intuïtief ontwerpen vanuit de behoeften en context van mensen; meer focus op flexibele mobiele oplossingen omdat juist dat de kanalen zijn die mensen gebruiken; toegankelijke oplossingen voor mensen die minder vaardig zijn.

Identificatie & Authenticatie

De manier van inloggen bij de overheid wordt gemoderniseerd met meer en hoger beveiligde middelen voor online identificatie. Eenduidigheid in digitale identificatie voor burgers en bedrijven is daarbij het uitgangspunt. Er wordt een multimiddelenstrategie geïmplementeerd: mensen krijgen meer ruimte om een inlogmiddel te kiezen dat voor hen vertrouwd is en hun voorkeur heeft bij het inloggen in het publiek (BSN) domein. Veiligheid en bescherming van privacy staan daarbij voorop. Mensen zijn niet meer afhankelijk van één publiek kwetsbaar middel. Het aanbod van inlogmiddelen komt in diverse publieke en private varianten beschikbaar. De toelating van middelen in het BSN-domein wordt met (wettelijke) eisen vastgelegd en onder toezicht op naleving door de overheid. Er wordt ingezet op het versterken van het verdienvermogen van bedrijven door in te zetten op innovatie d.m.v. eHerkenning/Idensys, administratieve lasten lastenverlichting d.m.v. hoogwaardige eID middelen en op "NL als identity hub voor Europa". Er wordt voorzien in mogelijkheden voor identificatie en authenticatie voor minder-digivaardigen en mensen die niet handelingsbevoegd zijn. Europese burgers kunnen met een inlogmiddel uit hun eigen lidstaat inloggen bij de Nederlandse overheid.

Gegevens

De visie op het stelsel van overheidsgegevens wordt in 2017 geactualiseerd. Doel is te komen tot een gegevensinfrastructuur die slimmer verzamelen, bewerken, bewaren en toegang tot gegevens mogelijk maakt.

Interconnectiviteit

Passend bij de ontwikkeling van het stelsel van overheidsgegevens worden in 2017 een visie en stappenplan geschetst voor een overheidsbrede infrastructuur die flexibele, veilige en betrouwbare gegevensuitwisseling tussen overheden maar ook tussen overheden en het private domein mogelijk maakt.

Terugblik

In het Digiprogramma 2016/2017 zijn voor alle clusters prioriteiten, voorgenomen activiteiten en aandachtsgebieden opgenomen. Met een terugblik in het Digiprogramma 2017/2018 maken de regieraden inzichtelijk hoe zij hun rol hebben ingevuld het afgelopen jaar, door vast te stellen of en hoe de verschillende onderwerpen aan de orde zijn geweest in de regieraad. Hieronder wordt een samenvatting gegeven van de terugblik per cluster.

Dienstverlening

De regieraad dienstverlening heeft stappen gezet op weg naar een overheidsbreed beeld op de overheidsdienstverlening van de toekomst, aan de hand van initiatieven als Pamflet Dienstverlening 2025, MijnOverheid van de Toekomst en Gebruiker Centraal. Ook is het concept 'klantreizen' verdiept. Een ontwikkeltraject is ingezet op meer samenhang op de portalen Overheid.nl, Rijksoverheid.nl en Ondernemersplein. Uitgangspunt is één centrale overheid voor algemene informatie en een eenduidige uitstraling vanuit de overheid. Andere onderwerpen uit de regieraad dienstverlening zijn MijnOverheid voor Ondernemers (MOvO), het realiseren van pilots voor regie op gegevens, voortgang van Digitaal 2017, voortgang en realisatie van de WetGDI, en de vernieuwing van de berichtenvoorziening. Ook is een besluit gevallen over het oplossen van problemen rondom het gebruik van verschillende identificerende nummers.

Identificatie & Authenticatie

Het vereenvoudigen en verhelderen van de besluitvormingsstructuur inclusief de rol van de regieraad I&A is in 2016 een belangrijk aandachtspunt (geweest). Binnen de complexe besluitvormingsstructuur heeft de regieraad gestuurd op transparantie in inhoud en financiering en op samenhang tussen de verschillende I&A voorzieningen en onderwerpen: publieke middelen en RDA, het BSN-koppelregister, volumegroei DigiD en DigiD machtigen, nieuwbouw DigiD Machtigen, businessmodellen Idensys, pilots, Uniform Eisen Pakket, IDIN, eHerkenning en de eIDAS-verordening. Aandachtspunt blijft de toename van het aantal authenticaties

door toename van het gebruik van digitale diensten die noodzaakt tot opschaling van DigiD (voorzien) en DigiDMachtigen (nog niet voorzien).

Gegevens

In 2016 is aan alle speerpunten uit het clusterplan gegevens gewerkt. Het gaat dan om:

- Centraal stellen van gebruik;
- Verhogen kwaliteit van (bron)gegevens;
- Structurele financiering stelsel van basisregistraties;
- Doorontwikkelen naar een stelsel van overheidsgegevens;
- Doorontwikkeling stelselvoorzieningen;
- Duurzame toegankelijkheid.

Interconnectiviteit

In 2016 is aan alle speerpunten uit het clusterplan Interconnectiviteit gewerkt. Het gaat dan om:

- Veilige en betrouwbare toegang tot dienstverlening;
- Getoetste standaarden en voorzieningen overheidsbreed inzetten;
- Verhoging gebruik voorzieningen en standaarden.
- Start activiteiten rondom e-SENS en e-Delivery

Financiële paragraaf

De financiële paragraaf van de clusterplannen in het Digiprogramma wordt gebaseerd op de bestedingsplannen. Aan het Nationaal Beraad wordt gevraagd om in de volgende vergadering (15 november 2016) het Digiprogramma vast te stellen inclusief de onderliggende bestedingsplannen. Ter ondersteuning van die besluitvorming ligt een tabel voor met daarin een samenvatting van deze bestedingsplannen. Ook zijn de voorgenomen accentverschuivingen (delta's) in kaart gebracht, die de grootste veranderingen aangeven in de besteding van mid-delen ten opzichte van het vorige Digiprogramma.

GDI

	2017		
	Benodigd	Beschikbaar	Nog geen dekking
Identificatie & authenticatie*	49,53	39,66	9,87
Dienstverlening	79,95	79,26	0,69
Gegevens	19,83	16,86	2,97
Interconnectiviteit	37,66	33,84	3,83
Totaal	186,97	169,62	17,35

* Bestedingsplannen eID 2017/2018 zijn nog niet ontvangen

Accentverschuivingen 2017:

- **Dienstverlening:** overheidsbrede interactiestrategie, doorontwikkeling MOvO, nadruk op life events en klantreizen, realisatie berichtenvoorziening
- **Identificatie&Authenticatie:** realisatie multimiddelenstrategie, autorisatie en vertegenwoordiging, vernieuwing DigiD Machtigen, eIDAS
- **Gegevens:** Implementaties naar aanleiding van uitkomsten traject stelsel van overheidsgegevens, vernieuwing onderdelen Digikoppeling (o.a. uitwerking en realisatie OIN-beleid) en voorgestelde doorontwikkeling stelselcatalogus.
- **Interconnectiviteit:** Aansluiten bij relevante Europese ontwikkelingen zoals e-Delivery, tijdsplanning met betrekking tot gebruik van *pas-toe-of leg-uit* standaarden, wegnemen van belemmeringen om voorzieningen en standaarden grootschalig te gebruiken. Bij im-

plementatie van standaarden aansluiting zoeken bij grootschalige verandertrajecten zoals de Omgevingswet.

Financiële knelpunten

De definitieve bestedingsplannen moeten voor 2017 sluitend zijn. Er kan immers geen geld worden besteed dat er niet is. In deze fase van de besluitvorming zijn er nog financiële knelpunten, waarover nog besluitvorming moet plaatsvinden. Deze zullen voor de definitieve besluitvorming van een oplossing(srichting) worden voorzien, die in de regieraden van eind oktober zal worden voorbesproken. De definitieve bestedingsplannen worden 15 november aan het Nationaal Beraad voorgelegd.

De knelpunten zijn:

Dienstverlening:

- bestedingsplannen zijn nog niet volledig sluitend.

Identificatie&Authenticatie:

- nog geen bestedingsplan ontvangen voor eID 2017 en 2018
- DigiD Machtigen: geen gezamenlijk traject voor vernieuwing, geen financiële dekking
- beheer BSN Koppelregister 2017: niet meegenomen

Gegevens:

- naast het nog niet sluitend zijn van het bestedingsplan, moeten nut en noodzaak van de doorontwikkeling van de Stelselscatalogus in de regieraad besproken worden

Interconnectiviteit:

- bestedingsplan nog niet volledig dekkend.

Bijlage: samenvatting clusterplannen

Dienstverlening

Voortgang (terugblik 2016)

Toegang tot overheidsdienstverlening

- Er is behoefte aan een overheidsbreed beeld op de overheidsdienstverlening van de toekomst. De regieraad Dienstverlening is hierover in gesprek gegaan aan de hand van een aantal initiatieven zoals het Pamflet Dienstverlening 2025, MijnOverheid van de Toekomst en Gebruiker Centraal. Ook is het concept 'klantreizen' verdiept. Dit is gebeurd naar aanleiding van een aantal lopende ontwikkelingen zoals integratie berichtenboxen, portalenstrategie, visietrajecten MijnOverheid voor Burgers en MijnOverheid voor Ondernemers (MOvO). Een aantal gemeenten verbetert de dienstverlening aan de hand van dit concept en de MFG heeft succesvol een aantal life-events gerealiseerd op Overheid.nl
- Een ontwikkeltraject is ingezet op het presenteren van een samenhangend geheel van overheidsportalen Overheid.nl, Rijksoverheid.nl en Ondernemersplein. Uitgangspunt is één centrale overheid voor algemene informatie en een eenduidige uitstraling vanuit de overheid. De algemene informatie wordt via verschillende kanalen samenhangend beschikbaar gesteld. De regieraad stuurt op samenhang bij de realisatie van de portalenstrategie. Een concreet voorstel voor realisatie zal eind 2016 besproken worden in de regieraad.
- MijnOverheid voor Ondernemers (MOvO) is gericht op één toegangsvoorziening voor alle ondernemers waarin verschillende diensten een plek krijgen: een overzicht van de belangrijkste gegevens van de ondernemer, gerichte informatie op basis van profiel en hergebruik van gegevens en eenmalig inloggen bij transacties. Er is samenhang met ontwikkelingen als het Digitaal Ondernemersplein, de Berichtenbox voor Bedrijven, MijnOverheid voor Burgers en SBR. De regieraad stuurt op de samenhang bij deze ontwikkelingen.

Regie op gegevens

- Het programma Regie op Gegevens verkent de mogelijkheden om mensen zelf regie te geven over het beheer van hun gegevens en deze kunnen delen met anderen. Dit is een belangrijke invulling van "de mens centraal in de overheidsdienstverlening". Het uitvoeren van goede pilots is nog lastig vanwege tijd, financiering en prioriteiten bij partijen. De regieraad houdt een vinger aan de bestuurlijke pols ten aanzien van de pilots.

(Wettelijke) kaders en overheidsbrede afspraken

- Uit de eerste rapportage van het programma Implementatieagenda Digitaal 2017 blijkt dat de voortgang op de gemaakte afspraken nog achterloopt op schema. De regieraad-leden hebben de problematiek aangekaart bij hun achterban. De tweede rapportage volgt in oktober 2016.
- De regieraad is nauw betrokken bij de doelstelling, voortgang en realisatie van de wet GDI, De beoogde ingangsdatum van de wet is 1 januari 2018.

Nieuwe infrastructuur berichtenvoorziening MijnOverheid voor Burgers (MOvB)

- Er is een voorstel voor vernieuwing van de berichtenvoorziening opgesteld. De minister-raad heeft op 8 juli met de voorgestelde aanpak, inclusief voorgestelde financiering, ingestemd.

Overig

- Een voorstel voor het oplossen van nummerproblematiek rondom de berichtenbox is besproken in de regieraad.
- Per 1 januari wordt eFactureren door het Rijk verplicht gesteld.
- Op basis van een verkenning door Bureau Digicommissaris is een leidraad ontwikkeld voor de werkwijze en rolinvulling afnemersraden.

Vooruitblik (stip op de horizon)

Mens centraal

De overheid stelt de mens centraal vanuit de verschillende rollen en situaties waarin de mens acteert. Voor overheidsdienstverlening gaat het over het centraal stellen van de vraag,

maatwerk bieden en vindbaarheid van informatie en transacties op de voor hen belangrijke thema's over organisaties heen.

Veranderende samenleving

De samenleving verandert door snelle technologische ontwikkelingen en informatie is overal beschikbaar. Mensen krijgen en nemen een centrale rol, pakken steeds meer zelf de regie, organiseren zich in netwerken en hebben meer invloed via bijvoorbeeld sociale media. De verhouding met de overheid verandert. Een overheid die vraaggestuurd handelt, in samenwerking met burgers en ondernemers, komt tegemoet aan deze veranderende verhouding. De overheid heeft de taak om alle groepen in de samenleving – de zelfredzamen, de meer afhankelijke groepen en alles wat er tussenin zit- goed te bedienen.

Gevolgen voor betekenis en inrichting GDI

- Doorontwikkelen op generieke voorzieningen in samenwerking met burgers, ondernemers, patiënten etc;
- Aanbieden van informatie (algemeen en persoonlijk) op basis van thema's en situaties vanuit de verschillende rollen van de mens;
- Relevante persoonlijke informatie bieden via beschikbare klantgegevens;
- Intuïtief ontwerpen vanuit de behoeften en context van mensen;
- Meer focus op flexibele mobiele oplossingen omdat juist dat de kanalen zijn die mensen gebruiken;
- Gezamenlijk organiseren van generieke voorzieningen biedt meerwaarde voor mensen en tegelijkertijd toegankelijke oplossingen voor mensen die minder vaardig zijn.

Accentverschuivingen ('delta's' t.o.v. Digiprogramma 2016/2017)

- De nieuwe voorziening MijnOverheid voor Ondernemers wordt een basisvoorziening voor alle ondernemers. De voorziening draagt bij aan gebruikersgemak en verminderde regeldruk.
- Life-events is een nieuw onderdeel van Overheid.nl. Via life-events wordt informatie aangeboden op basis van situaties (18 jaar, scheiden, werkloos worden, overlijden) en biedt toegang tot de relevante informatie over organisaties heen.

Financieel overzicht

Dienstverlening

	2017		
	Benodigd	Beschikbaar	Nog geen dekking
1.1 Digitaal Ondernemersplein	4,30	4,30	0,00
1.2a Ondernemersdossier	0,40	0,40	0,00
1.2b MijnOverheid voor Ondernemers	6,30	6,30	0,00
1.3 Berichtenbox bedrijven	1,00	1,00	0,00
1.4 eFactureren	5,36	5,20	0,16
1.5 MijnOverheid	34,11	34,11	0,00
1.6 Overheid.nl	1,43	1,43	0,00
1.6a Life-events	0,13	0,00	0,13
1.7 Samenwerkende Catalogi	0,32	0,32	0,00
1.8 SBR	20,40	20,00	0,40
1.9 Antwoord voor Bedrijven	6,20	6,20	0,00
Totaal dienstverlening	79,95	79,26	0,69

	2018		
	Benodigd	Beschikbaar	Nog geen dekking
1.1 Digitaal Ondernemersplein	4,30	4,30	0,00
1.2a Ondernemersdossier	0,00	0,00	0,00
1.2b MijnOverheid voor Ondernemers	6,00	4,90	1,10
1.3 Berichtenbox bedrijven	1,00	1,00	0,00
1.4 eFactureren	5,38	5,20	0,18
1.5 MijnOverheid	29,06	29,06	0,00
1.6 Overheid.nl	1,43	1,41	0,02
1.6a Life-events	0,13	0,00	0,13
1.7 Samenwerkende Catalogi	0,32	0,32	0,00
1.8 SBR	20,30	19,90	0,40
1.9 Antwoord voor Bedrijven	5,20	5,20	0,00
Totaal dienstverlening	73,12	71,29	1,83

Identificatie & Authenticatie

Mensen moeten veilig, en gemakkelijk gebruik kunnen maken van digitale overheidsdiensten. Identificatie en Authenticatie zorgt ervoor dat de overheid en andere organisaties eenduidig de identiteit van personen vast kunnen stellen en dat degene die online een aanvraag doet en gegevens deelt, daartoe bevoegd is. De ontwikkeling en implementatie van het eID-stelsel is randvoorwaardelijk voor het functioneren en presteren van de digitale overheid en van groot maatschappelijk belang voor het digitale verkeer in de informatiesamenleving.

Binnen de digitale overheid wordt gewerkt aan:

- de (door)ontwikkeling en versterking van DigiD, DigiD Machtigen;
- publieke eID-middelen;
- het stelsel Idensys;
- bankenmiddelen (iDIN);
- eHerkenning.

De Regieraad I&A stuurt op de samenhang tussen voorzieningen in het gehele Identificatie- en authenticatiedomein.

Voortgang (terugblik 2016)

Besturingsstructuur en sturing op samenhang

In 2016 is het vereenvoudigen en verhelderen van de besluitvormingsstructuur inclusief de rol van de regieraad I&A een belangrijk aandachtspunt.

- De financierings- en businessmodellen van de onderdelen van eID hebben een samenhangend financieel kader nodig met mogelijk aanvullende middelen en bijdragen van burgers.
- De ontwikkelingen in het I&A- domein betreffen de uitrol van publieke middelen en RDA, het beheer BSN-koppelregister, volume groei DigiD en DigiD machtigen, nieuwbouw DigiD Machtigen, businessmodellen Idensys, Publiek uniform Toelatingsstelsel en Bankenpilot, en de eIDAS-verordening. Hierop moet in samenhang gestuurd
- In 2016 is de DG-stuurgroep eID opgericht die tevens stuurt op versterking van DigiD. Deelnemers zijn de ministeries van BZK, EZ, VWS, SZW, OCW en de Belastingdienst.
- Punt van bespreking is de rol van de interbestuurlijke Regieraad in dit domein en binnen dit complexe krachtenveld.

Overige aandachtspunten

- De toename van het aantal authenticaties door toename van het gebruik van digitale diensten noodzaakt tot opschaling van DigiD (voorzien).
- DigiD Machtigen lijkt niet te zijn ingericht op deze grootschalige toename en noodzaakt tot nieuwbouw. Hiervoor wordt een voorstel ontwikkeld.
- De eIDAS verordening verplicht dat een burger uit een andere lidstaat (onder voorwaarden) digitaal kan inloggen (met een inlogmiddel uit zijn eigen lidstaat) bij de Nederlandse overheid. Hiervoor zijn aanpassingen nodig in eID en het regelen van toezicht. Een bestedingsplan voor eIDAS is ingediend en zal worden besproken in de Regieraad I&A.

Vooruitblik (stip op de horizon)

Ontwikkeling en implementatie van infrastructuur voor (digitaal inloggen) en identificeren.

- De manier van inloggen bij de overheid wordt gemoderniseerd met meer en hoger beveiligde middelen voor online identificatie. Mensen krijgen meer ruimte om een inlogmiddel te kiezen dat voor hen vertrouwd is en hun voorkeur heeft bij het inloggen in het publiek (BSN) domein. Veiligheid en bescherming van privacy staan daarbij voorop. Vooral voor gevoelige informatie waaronder gezondheidsgegevens maar ook voor andere digitale handelingen tussen mensen en overheidsorganisaties. Mensen zijn niet meer afhankelijk van één publiek kwetsbaar middel.
- Het aanbod van inlogmiddelen komt in diverse varianten beschikbaar via het eRijbewijs (ePaspoort?), Identiteitskaart (eNik), iDIN (bankkaart) en via private middelen die toegelaten worden in het publieke domein.
- Voor ondernemers blijven de bestaande eherkenningsmiddelen beschikbaar.
- De toelating van middelen in het BSN-domein wordt met (wettelijke) eisen vastgelegd en onder toezicht op naleving door de overheid.

Mogelijkheden voor minder-digivaardigen en mensen die niet handelingsbevoegd zijn

- Voor mensen die niet digitaal kunnen of mogen communiceren met de overheid wordt via een vorm van (digitaal) machtigen, toegang gegeven tot digitale overheidsdiensten. De infrastructuur die hiervoor nodig is wordt kostenefficiënt geregeld.

Inloggen in Nederland vanuit de EU

- Europese burgers kunnen met een inlogmiddel uit hun eigen lidstaat inloggen bij de Nederlandse overheid en gebruik maken van digitale overheidsdiensten.

Accentverschuivingen ('delta's' t.o.v. Digiprogramma 2016/2017)

- Rol van de regieraad I&A versterken zodat op samenhang en interbestuurlijk gestuurd kan worden in het gehele I&A-domein.
- Sturing op samenhang doorontwikkeling DigiD en ontwikkelingen eID-stelsel
- Mobiele toepassingen zo veel als mogelijk inzetten.
- Inzichtelijk maken toekomstige financiering van eID.

Financieel overzicht**Identificatie & authenticatie**

	2017		
	Benodigd	Beschikbaar	Nog geen dekking
2.1 eID/ Idensys*	PM	PM	PM
2.2 DigiD (incl. buitenland en machtigen)	42,30	39,16	3,14
2.3 eIDAS	7,23	0,50	6,73
Totaal identificatie & authenticatie	49,53	39,66	9,87

	2018		
	Benodigd	Beschikbaar	Nog geen dekking
2.1 eID/ Idensys*	PM	PM	PM
2.2 DigiD (incl. buitenland en machtigen)	52,10	39,06	13,04
2.3 eIDAS	5,50	0,00	5,50
Totaal identificatie & authenticatie	57,60	39,06	18,54

* Bestedingsplannen eID 2017/2018 zijn nog niet ontvangen.

Gegevens

Voortgang (terugblik 2016)

Centraal stellen van gebruik

- Met de monitor GDI is zicht gekregen op de mate van aansluiting en gebruik;
- Om de gebruikersinbreng per basisregistratie/voorziening te verbeteren, is een streefbeeld voor de inrichting van afnemersraden vastgesteld;
- Bevorderen gebruik van de stelselvoorzieningen staat op de agenda.

Verhogen kwaliteit van (bron)gegevens

- In 2016 vindt het tweede kwaliteitsonderzoek naar basisregistraties plaats. Er wordt gesproken over structurele voortzetting van dit onderzoek.

Structurele financiering stelsel van basisregistraties

- De stand van zaken met betrekking tot de financiering van de basisregistraties is in kaart gebracht en getoetst in de regieraad. Dit zal worden betrokken bij de uitwerking van de Duurzame financieringsafspraken GDI.

Doorontwikkelen naar een stelsel van overheidsgegevens

- De visie op het stelsel van overheidsgegevens is met alle overheidspartijen opgepakt. Er is een aantal acties in gang gezet. Zo is onder meer gewerkt aan generieke afspraken over digitaal inzage- en correctierecht, en is onderzocht hoe tot kenniscentrum voor vragen rond gegevens(gebruik) te komen.

Doorontwikkeling stelselvoorzieningen

- Besloten is om de vernieuwing van Digikoppeling met prioriteit aan de doorontwikkelagenda van de stelselvoorzieningen toe te voegen (looptijd 2016-2017);
- In 2016 start een derde basisregistratie (Landelijke voorziening WOZ) met de aansluiting op Digilevering.
- Uitgangspunten met betrekking tot OIN zijn vastgesteld op basis waarvan verdere realisatie plaatsvindt.

Duurzame toegankelijkheid

- Het onderwerp duurzame toegankelijkheid stond in 2016 een aantal maal op de agenda. OCW heeft als beleidsverantwoordelijk departement een aantal vragen aan regieraadleden gesteld, onder meer over verschillen in bewaartermijnen bij basisregistraties.

Vooruitblik (stip op de horizon)

Komen tot een gegevenslandschap voor de overheid

Dit moet voortkomen uit de doorontwikkeling naar een stelsel van overheidsgegevens, dat vorig jaar in gang is gezet. Dit moet uiteindelijk leiden tot:

- Slimmer verzamelen, bewerken, bewaren en te delen van gegevens van de overheid, zodat de overheid efficiënter opereert en de dienstverlening verbetert (ook door regie op eigen gegevens);
- Eén logisch ontwerp, in plaats van de huidige spaghetti aan koppelingen. Daarbij wordt bekeken of dit kan uitmonden in één gemeenschappelijke gegevenslaag voor de overheid;
- Virtualisatie van data en het scheiden van data en semantiek.
- In eerste kwartaal 2017 wordt de visie op het stelsel van overheidsgegevens, inclusief voornoemde punten, afgerond en vertaald naar een realisatieplan.

Accentverschuivingen ('delta's' t.o.v. Digiprogramma 2016/2017)

- Implementaties naar aanleiding van uitkomsten traject stelsel van overheidsgegevens, vernieuwing onderdelen Digikoppeling (o.a. uitwerking en realisatie OIN-beleid) en voorgestelde doorontwikkeling stelselcatalogus.

Financieel overzicht**Gegevens**

	2017		
	Benodigd	Beschikbaar	Nog geen dekking
3.1 Beheervoorziening BSN	3,14	2,60	0,54
3.2 tm 3.5 Stelselvoorzieningen	16,69	14,26	2,43
Totaal gegevens	19,83	16,86	2,97

	2018		
	Benodigd	Beschikbaar	Nog geen dekking
3.1 Beheervoorziening BSN	3,39	2,60	0,79
3.2 tm 3.5 Stelselvoorzieningen	15,44	13,44	2,00
Totaal gegevens	18,83	16,04	2,79

Interconnectiviteit

Voortgang (terugblik 2016)

Veilige en betrouwbare toegang tot dienstverlening

- Op aangeven van de regieraad Interconnectiviteit heeft het Nationaal Beraad een aantal internet veiligheidsstandaarden toegevoegd aan de pas-toe-of-leg uit lijst met verplichte standaarden;
- De regieraad heeft ingestemd met een claim voor overheidsbrede toepassing van veilige email via Diginetwerk;
- Het jaar- en werkplan van de NORA zijn vastgesteld;
- De route naar een gemeenschappelijke Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO) is besproken.

Getoetste standaarden en voorzieningen overheidsbreed inzetten

- In het Nationaal Beraad is een adoptie-impuls afgesproken ten aanzien van informatieveiligheidsstandaarden. Het streefbeeld is ze eind 2017 overal – waar van toepassing – te hebben geïmplementeerd. Via een halfjaarlijkse monitor is inzichtelijk gemaakt hoe het staat met de adoptie van deze standaarden.
- In het wetgevingstraject GDI, is in de voorbereiding van de conceptwetgeving een artikel opgenomen met een grondslag om – nader te bepalen standaarden – via AMvB te kunnen verplichten. De handhaving en toezicht daarop wordt meegenomen in de algemene handhavings- en toezichtsinstrumenten van die wet.

Verhoging gebruik voorzieningen en standaarden

- Voor Diginetwerk zijn de rollen, taken en verantwoordelijkheden belegd. Daarnaast is een stuurgroep ingesteld die het bredere gebruik en de noodzakelijke doorontwikkeling uitwerkt;
- Onderzoek naar en vaststelling van de genericiteit van Digipoort.

Overig

- De regieraad stuurt mede de pilot eDelivery (Europese gegevensuitwisseling) aan, om een eenduidig Nederlands aansluitpunt naar Europa te realiseren;
- De relevantie van PRS (Europese tegenhanger van GPS) voor de GDI is besproken.

Vooruitblik (stip op de horizon)

Het toekomstbeeld voor 2020 is een overheidsbrede generieke infrastructuur die:

- Het mogelijk maakt virtueel alle relevante gegevensbronnen die nodig zijn voor werkprocessen en dienstverlening beschikbaar te stellen, ad hoc of structureel.
- Flexibele, veilige en betrouwbare gegevensuitwisseling tussen overheden maar ook tussen overheden en het private domein.
- Met technologie die veiligheid en privacybescherming als intrinsieke kenmerken heeft.
- Bij voorkeur op basis van open standaarden en open source om leveranciersafhankelijkheid (vendor lock-in) te voorkomen maar ook om toezicht goed vorm te kunnen geven.

In 2017 leidt dit tot de volgende agenda voor het cluster Interconnectiviteit:

- Voorstel voor een overheidsbrede platformaanpak m.b.t. interconnectiviteit/interoperabiliteit. Op basis van:
 - Analyse huidige situatie
 - Verwachte ontwikkelingen
 - Welke eisen die verwachte ontwikkelingen stellen aan generieke overheidslaag
 - Wat als gevolg daarvan gewenst is (soll-situatie)
- Een strategie om dit te realiseren zonder de huidige infrastructuur en gegevensverzamelingen te verstoren en dubbele kosten te maken.
- Realisatie/implementatie van e-Delivery koppelvlak met Europa en de governance daarvan inrichten.
- Beproevingen met nader te bepalen technologieën die hiervoor van strategisch belang zijn, in ieder geval in relatie tot blockchain, UETP en PDM (Personal Data Management).
- Realisatie van het streefbeeld informatieveiligheidsstandaarden
- Een voorstel voor tijdsplanning van de adoptie van verplichte standaarden in de GDI voorzieningen zelf.

Accentverschuivingen ('delta's' t.o.v. Digiprogramma 2016/2017)

- Europese context / ontwikkelingen, zoals eDelivery en PRS, op agenda regieraad;
- Streefbeeld/tijdsplanning voor de toepassing van pas-toe-of-leg-uit standaarden in de GDI-voorzieningen is (nog) niet opgesteld; dat volgt in 2017;
- Ditzelfde geldt voor het verder in kaart brengen en uit de weg ruimen van belemmeringen voor het grootschalig gebruik van voorzieningen en standaarden. Voor de implementatie van GDI-voorzieningen en –standaarden wordt aansluiting gezocht bij (doelstellingen uit) grootschalige verandertrajecten, zoals bijvoorbeeld de Omgevingswet.

Financieel overzicht**Interconnectiviteit**

	2017		
	Benodigd	Beschikbaar	Nog geen dekking
4.1 Diginetwerk	1,82	1,32	0,50
4.2 Digipoort OTP	1,63	0,00	1,63
4.3 Digipoort KIS-migratie OTP	28,90	28,40	0,50
4.5 PKIoverheid	1,20	1,20	0,00
4.6 NORA	0,42	0,42	0,00
4.7 Standaarden	2,10	2,10	0,00
4.7 Webrichtlijnen	0,60	0,40	0,20
4.8 Ddos	0,00	0,00	0,00
4.9 eDelivery	1,00	0,00	1,00
Totaal interconnectiviteit	37,66	33,84	3,83

	2018		
	Benodigd	Beschikbaar	Nog geen dekking
4.1 Diginetwerk	1,30	1,30	0,00
4.2 Digipoort OTP	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
4.3 Digipoort KIS-migratie OTP	27,00	26,40	0,40
4.5 PKIoverheid	1,80	1,80	0,00
4.6 NORA	0,42	0,42	0,19
4.7 Standaarden	2,10	2,10	0,00
4.7 Webrichtlijnen	0,40	0,40	0,00
4.8 Ddos	0,00	0,00	0,00
4.9 eDelivery	pm	pm	pm
Totaal interconnectiviteit	33,01	32,41	0,59